कुमाख राजपत्र

कुमाख गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

(खण्ड १) रागेचौर,सल्यान, कार्तिक १७ गते २०७७ साल (संख्या १)

कुमाख गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
कर्णाली प्रदेश नेपाल

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा २ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी कुमाख गाउँपालिकाको गाउँकार्यपालिकाले यो कार्याविधि बनाएकोले तल लेखिए बमोजिम सर्वसाधारणमा जानकारीको लागि यो राजपत्र प्रकाशन गरिएको छ ।

कुमाख गाउँपालकिा लैंगकि हंिसा नविारण कोष कार्यवधिि, २०७७

प्रमाणित मिति: २०७७।०७।१७

प्रस्तावना:

नेपालको संबधिान २०७२ को धारा ३८ को महलिाको हकको कार्यान्वयन गर्न र लैंगकि हंिसाबाट पीडति वा प्रभावतिलाई तत्काल उद्धार गर्न, औषधी उपचार गर्न वा पुनर्स्थापना गर्ने कार्यका लागि नगरपालकिामा लैंगकि हंिसा नविारण कोष स्थापना गरी सो कोषबाट पीडति वा प्रभावतिलाई रकम प्रदान गर्ने कार्यलाई सरल, सहज एवं प्रभावकारी बनाउनको लागि लैंगकि हंिसा नविाण कोष (संचालन) नयिमावली,२०६७ तथा

लैंगकि हंसा नवारण कोष स्थापना तथा वस्तिारका लागि सशर्त अनुदान रकम खर्च सम्वन्धी कार्यवधिि, २०७६ को अधनि एवं स्थानीय सरकार ऐन, २०७४ को दफा १०२ उपदफा (२) ले दएिको अधकिार प्रयोग गरी **कुमाख गाउँपालकिाले लैंगकि हंसा नवारण कोष सञ्चालन कार्यवधिि,** २०७७ तयार गरएिको छ ।

१) संक्षप्ति नाम र प्रारम्भः

(क) यो कार्यवधिकिो नाम **कुमाख गाउँपालकिाको "लैंगकि हंसा नवारण कोष संचालन, कार्यवधिि,** २०७७ रहने छ ।

(ख) यो कार्यवधिि कुमाख गाउँपालकिाको अध्यक्ष ज्यूबाट प्रमाणीकरण भएपछि लागू हुनेछ ।

२) परभिाषाः

वषिय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यवधिमिाः

(क) "गाउँपालकिा" भन्नाले कुमाख गाउँपालकिालाई सम्झनु पर्नेछ ।

(ख) "कोष" भन्नाले दफा (३) बमोजमिको लैङ्गकि हंसा नवारण कोष सम्झनु पर्दछ

(ग) "पीडति" भन्नाले लैङ्गकि हंसाबाट पीडति वा प्रभावति व्यक्ति सम्झनु पर्दछ ।

(घ) "घरेलु हंसा" भन्नाले कुनै व्यक्तलिे घरेलु सम्बन्ध भएको अर्को कुनै व्यक्तलिाई दएिको शारीरकि, मानसकि, यौनजन्य वा आर्थकि यातना सम्झनु पर्दछ ।

(ङ)"लैंगकि हंसा" भन्नाले सार्वजनकि वा नजिी जीवनमा लङि्गको आधारमा कसै प्रति शारीरकि, मानसकि वा

कुमाख गाउँपालिका

यौनजन्य क्षति वा पीडा पुर्‍याउने कार्य सम्झनु पर्दछ र सो शब्दले लिङ्गको आधारमा हुने वा हुन सक्ने कुनै पनि प्रकारको अपमानजन्य, पीडाजन्य वा धम्कीपूर्ण व्यवहार, दवाव, करकाप वा स्वेच्छाचारी रुपमा महिलालाई स्वतन्त्रताको उपभोग गर्नबाट बञ्चित गर्ने कुनै कार्य समेतलाई जनाउँछ ।

(च) "कोष संचालन समिति" भन्नाले कार्यविधिको दफा (९) बमोजिम गठित समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।

३. <u>**कोषको स्थापनाः**</u>

(१) लैंगिक हिंसा पिडित र प्रभावितिहरुको तत्काल उद्धार गर्न, राहत र पुनःस्थापना गर्ने काम समेतका लागि कुमाख गाउँपालिकाले एक हिंसा निवारण कोष खडा गरेको छ ।

(२) कोषमा देहाय बमोजिमको रकम जम्मा गर्न सकिनेछ ।

क) संघीय तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान रकम,

ख) कुमाख गाउँपालिकाको आन्तरिक स्रोतबाट छुट्याइएको रकम,

ग) विभिन्न संघ-संस्था वा व्यक्तिबाट सहयोग स्वरुप प्राप्त रकम,

घ) अन्य कुनै आन्तरिक तथा बाह्य स्रोतबाट प्राप्त रकम,

ङ) बैंक खातामा रहेको मौज्दातबाट प्राप्त ब्याज रकम,

४. <u>**कोषमा रकम जम्मा गर्ने**</u>

कुमाख गाउँपालिकाले प्रत्येक वार्षिक बजेटमा व्यवस्था गरी कोषमा रकम जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

५. **कोषको उपयोगः**

(१) कोषको रकम देहायको कामको लागि उपलब्ध गराउन उपयोग गरनिेछः–

(क) पीडतिलाई तत्काल उद्धार गर्न,

(ख) पीडतिलाई औषधी उपचार गर्न,

(ग) पीडतिलाई तत्काल उपचार गराउँदा लागेको खर्च पीडकले तत्काल व्यहोर्न नसक्ने भई अदालतको आदेश बमोजमि त्यस्तो पीडतिको स्वास्थ्य उपचार गर्न

(घ) राहत प्रदान गर्न तथा आर्थकि सहयोग उपलव्ध गराउँन,

(ङ) पीडतिलाई कानूनी सहायता, मनोवैज्ञानकि उपचार तथा मनोपरामर्श लगाएतका सेवा प्रदान गर्न,

(च) सीपमूलक तालमि प्राप्त पीडतिलाई स्वरोजगारका लागि कुनै व्यवसाय स्थापना गर्नको लागि अनुदान रकम प्रदान गर्न,

(छ) पीडति र प्रभावतिका लागि पुनर्स्थापना गराउन,

(ज) अल्पकलनि महलिा सुरक्षा सेवा केन्द्र संचालनको लागि माग भई आएमा समतिलि आवश्यक ठानेमा आवश्यकता र औचत्यिताको आधारमा सेवा केन्द्र संचालनको लागि रकम प्रदान गर्न ।

(झ) पीडतिको लागि कोष परचिालन समतिलि तोके बमोजमिको अन्य काम गर्न ।

(२) उपनयिम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखएिको भएता पनि कोष सञ्चालक समतिलि लैङ्गकि हिंसाबाट पीडति बालबालकिा

तथा किशोर किशोरी वा लैङ्गिक हिंसाबाट प्रभावित भई लागू पदार्थको दुर्व्यसनीमा फसेका वा सडकमा आएका व्यक्तिलाई प्राथमिकता दिई कोषको रकम खर्च गर्न सक्नेछ ।

६. कोषको रकम अन्य काममा उपयोग गर्न नसकिने:

कोषको रकम दफा (५) बमोजिम बाहेक अन्य कामका लागि उपयोग गर्न सकिने छैन ।

७. राहत तथा आर्थिक सहयोगको आधार र मापदण्ड:

(१) कुमाख गाउँपालिकाले कोष परिचालन समिति गठन गरी पीडित र प्रभावितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग प्रदान गर्नुपर्दछ ।

(२) कोष संचालन समितिले उपदफा (१) बमोजिम पीडित र प्रभावितलाई रकम उपलब्ध गराउँदा देहाय बमोजिमको रकमको हद र आधार लिनुपर्दछ ।

(क) पीडितलाई तत्काल उद्धार, औषधी उपचार, पुनर्स्थापना वा राहत तथा आर्थिक सहयोग नगरेमा गम्भिर मानवीय क्षति हुने देखिएका कोष संचालन समितिले निर्णय गरी वीस हजार रुपैया नबढ्नेगरी मनासिब रकम ,

(ख) हिंसा पीडितले कुनै सीपमूलक तालिम प्राप्त गरी व्यवसाय संचालन गर्नका लागि वस्तुगत टेवा वा नगद अनुदान माग गरेमा व्यवसायको प्रकृति र औचित्यता आधारमा प्रति व्यक्ति बढीमा वीस हजार रुपैँया,

कुमाख गाउँपालिका

(ग) पीडतिलाई कानुनी सहायता, मनोवैज्ञानकि उपचार वा मनोवमिर्शका लागि पाँच हजार रुपैंयामा नबढ्ने गरी लागेको यथार्थ खर्च,

(घ) पीडतिलाई तत्काल उद्धार गर्नु पर्ने भएमा सवारी साधन प्रयोग गर्नु पर्ने भए सार्वजनकि सवारी साधनबाट यात्रा गर्दा लाग्ने भाडा रकम, खाना खर्च वापत प्रतदिनि तीन सय रुपैंया र बास बस्नु पर्ने भए सो वापत छुटै रकम दनिु पर्ने भएमा प्रतदिनि पाँचसय रुपैंयाको दरले लागेको यथार्थ खर्च रकम,

(ङ) पीडतिलाई अस्पतालमा भर्ना गरी औषधी उपचार गर्नु पर्ने भएमा अस्पताल आँउदा जाँदा सवारी साधन प्रयोग गर्नु पर्ने भए सार्वजनकि सवारी साधन प्रयोग गर्दा लाग्ने भाडा रकम, खाना खर्च वापत प्रतदिनि तीन सय रुपैयाँ, अस्पतालमा बस्ने व्यवस्था नभई बाहरि बस्नु परेमा बास खर्च बापत प्रतदिनि पाँचसय रुपैयाँ र उपचार खर्चको यथार्थ खर्च रकम,

(च) कोष संचालन समतिलि तोके बमोजमिको अन्य कामको लागि कामको प्रकृति, आवश्यकता र औचत्यिताको आधारमा बढीमा दश हजार रुपैयाँ ।

८. राहत तथा आर्थकि सहयोग प्राप्त गर्न नविदन दनिु पर्नेः

(१) यस कार्यवधिि बमोजमि राहत तथा आर्थकि सहयोग प्राप्त गर्न चाहने पीडति वा सरोकारवाला व्यक्तलि राहत तथा आर्थकि सहयोग पाउनु पर्ने मनासवि कारण खुलाई कार्यालयमा नविदन दनिु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजमि प्राप्त नविदन उपर जाँचबुझ गर्दा पीडति तथा प्रभावतिलाई राहत तथा आर्थकि सहयोग उपलब्ध गराउँनु पर्ने आधार देखएिमा कार्यवधिकिो दफा (७) बमोजमि कोष संचालन समतिलिे नर्िणयगरी उपलब्ध गराउँनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा उल्लेख भएता पनि पीडति तथा प्रभावतिलाई तत्काल राहत तथा आर्थकि सहयोग उपलब्ध गराउनु पर्ने मनासवि आधार देखएिमा दफा (७) बमोजमि कोष संचालन समतिबिाट पछि अनुमोदन गराउँनेगरी संयोजकले तत्काल उपलब्ध गराउँनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजमि प्राप्त नविदन अनुसार जाँचबुझ गर्दा पीडति तथा प्रभावतिलाई राहत तथा आर्थकि सहयोग उपलब्ध गराउँनु पर्ने आधार नदेखएिमा सोको जानकारी नविदकलाई गराउँनु पर्नेछ ।

९.<u>कोष संचालन समति गठन</u>

९.१ कोषको संचालन तथा व्यबस्थापन गर्ने प्रयोजनको लागि एक कोष संचालन समति रहनेछ ।

९.२. समतिको गठन देहाय बमोजमि हुनेछ ।

(क) गाउँपालकिाको उपाध्यक्ष - संयोजक

(ख) प्रमुख प्रशासकीय अधकिृत- सदस्य

(ग) सामाजकि वकिास समति संयोजकः - सदस्य

(घ) आर्थकि प्रशासन शाखा प्रमुख - सदस्य

(ङ) जनस्वास्थ्य प्रवर्धन शाखा प्रमुख - सदस्य

(च) ईलाका प्रहरी कार्यालयको प्रमुख - सदस्य

(छ) कानुनी मामलिा शाखा प्रमुख - सदस्य

(ज) लैंगकि हिंसा नविारणको क्षेत्रमा कार्य गर्ने संघ-संस्थाहरु मध्येबाट संयोजकले मनोनति गरेको एकजना सदस्यः - सदस्य

(झ) महलिा बालबालकिा तथा सामाजकि वकिास शाखा प्रमुख - सदस्य सचवि

१०. <u>समतिकिो काम,कर्तव्य र अधकिारः</u>

समतिकिो काम, कर्तव्य र अधकिार देहाय बमोजमि हुनेछ ।

क) लैंगकि हिंसा पडिति तथा प्रभावकिो उद्धार गर्ने , पुनःस्थापना गर्ने, राहत तथा आर्थकि सहयोग उपलब्ध गराउँने सम्बन्धमा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने,

ख) लैंगकि हिंसा पडिति तथा प्रभावतिको पहचिान गर्ने र वास्तवकि पडिति तथा प्रभावतिका लागि राहत तथा आर्थकि सहयोग उपलब्ध गराउँने,

ग) स्वीकृत कार्यक्रमका लागि कोष परचिालन गर्ने गराउँने,

घ) स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन गर्ने,

ङ) समतिबिाट गरनि कार्यक्रमको अनुगमन गर्ने वा गराउँने,

च) लैंगकि हिंसा नविारणको क्षेत्रमा कामगर्ने नकिायसँग समन्वय गर्ने,

छ) समतिलिाई तत्काल आवश्यक पर्ने कोषमा रहेको रकम उपयुक्त क्षेत्रमा लगानी गर्ने,

ज) कोषमा रकम बृध्दकिो लागि खोजी गर्ने,

झ) लैंगकि हिंसा पडिति तथा प्रभावति सम्बन्धी अन्य काम गर्ने वा गराउँने ,

११. <u>समतिकिो बैठक र नरि्णयः</u>

क) समतिकिो बैठक आबश्यकता अनुसार बस्नेछ,

ख) समतिकिो बैठक संयोजकले तोकेको मति, समय र स्थानमा बस्नेछ,

घ) समतिकिो कुल सदस्य संख्याको ५० प्रतशितभन्दा बढी सदस्यहरु उपस्थति भएमा समतिकिो बैठकको गणपुरक संख्या पुगेको मानिनेछ,

ङ) समतिकिो बैठकको अध्यक्षता समतिकिो संयोजकले गर्नेछ र नजिको अनुपस्थतिमिा उपस्थति सदस्यहरु मध्येबाट छानेको सदस्यले गर्नेछ,

च) समतिकिो बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा बैठकको अध्यक्षता गर्ने व्यक्तलिे नरि्णायक मत दनिेछ,

छ) समतिलिे आबश्यकता अनुसार नगरपालकिाको कुनै पदाधकिारी वा कर्मचारीलाई समतिकिो बैठकमा पर्यवेक्षकको रुपमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ,

ज) समितिको निर्णय समितिको सदस्य -सचिबले प्रमाणीत गरी राख्नु पर्नेछ,

झ) समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि समितिको बैठकमा निर्णय गरी निर्धारण गर्न सकिनेछ,

१२. समितिको प्रशासनिक खर्चः

समितिको प्रशासनिक खर्च कोषमा जम्मा भएको रकम र सो कोषबाट प्राप्त व्याज रकमको ५ प्रतिशित भन्दा बढी हुनेछैन ।

१३. खाता सञ्चालनः

क) कोषको रकम समितिको निर्णय बमोजिम कुनै वाणिज्य बैंकको खाता खोली जम्मा गर्नुपर्दछ ।

ख) उपदफा (क) बमोजिम खाता सञ्चालन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र लेखा शाखा प्रमुखको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ ।

१४. कोषको लेखा र लेखा परीक्ष□णः

कोषको लेखा र लेखा परीक्षण गाउँपालिकाले अपनाएको लेखा प्रणाली र लेखा परीक्षण प्रक्रिया बमोजिम हुनेछ ।

१५. कोषको रकम फ्रिज नहुनेः

कोषको रकम खर्च नभई आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्म बाँकी रहेमा त्यस्तो रकम फ्रिज हुनेछैन ।

१६. प्रतिवेदन पेश गर्नेः

१) समितिले आफूले गरेको कार्यको वार्षिक प्रतिबेदन आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ३ महिनाभित्र कार्यपालिकामा पेश गर्नु पर्नेछ ।

२) उपदफा (क) बमोजमि समतिलि पेश गरेको प्रतबिदन कार्यपालकिाले सार्बजनकि गर्नेछ ।

१७. बैठक भत्ताः

समतिकिा संयोजक र सदस्यले समतिको बैठकमा भाग लिए बापत गाउँकार्यपालकिाले तोके बमोजमिको रकम बैठक भत्ता पाउनेछन् ।

१८. कोषको सचविालयः कोषको सचविालय गाउँकार्यपालकिाको कार्यालयमा रहनेछ ।

१९. अभलिेख राख्नेः समतिलि आफूले गरेको कामको अभलिेख दुरुस्त राख्नु पर्नेछ ।

२०. नर्दिेशन दनि सक्नेः

क) गाउँकार्यपालकिाले समतिको कामकारबाहीको सन्दर्भमा समतिलिाई नर्दिेशन दनि सक्नेछ ।

ख) उपदफा (क) बमोजमि गाउँकार्यपालकिाले दएिको नर्दिेशन पालना गर्नु समतिको कर्तव्य हुनेछ ।

२१.अधकिार प्रत्यायोजनः

समतिलि यस कार्यबधिि बमोजमि आफूलाई प्राप्त अधकिार मध्ये आवश्यकता अनुसार केही अधकिार समतिको संयोजक, सदस्य वा गाउँकार्यपालकिाले तोकेको कुनै अधकिृत कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

२२.कोष खारेज हुन सक्नेः

क) कुनै कारणबस कोष संचालन आबश्यक नदेखिएमा गाउँकार्यपालिकाको निर्णयबाट कोष खारेज गर्न सकिनेछ ।

ख) उपदफा (क) बमोजिम कोष खारेज भएमा कोषको रकम हस्तान्तरण सम्बन्धी निर्णय गाउँकार्यपालिकाको बैठकबाट हुनेछ ।

कुमाख गाउँपालिका